

בארזות

כתב עת למחקר תורני

1

אדר
ה'תשפ"ו

©

בהוצאת מכון הר ברכה
כל הזכויות שמורות
ניתן להעתיק שלא למטרות מסחריות

עורך אחראי:
הרב מאור קיים

עורך:
הרב צוריאל חלמיש

הגהה:
הרב יונדב זר

עיצוב ועימוד:
נבו נגר

גיליון 1 | אדר ה'תשפ"ו

אתר כתב העת: yhb.org.il/beerot/

כתובת לשליחת מאמרים ותגובות: beerotmhb@gmail.com

תוכן עניינים

5	 פתח דבר
---	---------------

עבודה זרה ודתות

עבודה זרה בשיתוף לבני נח –

7	 שלב בתיקון העולם לייחוד ה' הרב מאור קיים והרב אפרים שחור
45	 הינדואיזם – עבודה זרה בשיתוף הרב נעם ברנפלד

גיור

71	 על הספר מסורת הגיור הרב זלמן ברוך מלמד, ראש ישיבת בית אל
73	 מענה יסודי לספר משנת הגר הרב אורי שראל
115	 הרב אברהם פרייס ושאלת הגיור הרב דוד שץ

גדרי מצווה

125	 תוקף מנהג הבלנית הרב מאור קיים
147	 מתי מתקנים טעות בקריאת התורה הרב יאיר וייץ
171	 מקום תפילין של יד ושיטת רבינו פרץ הרב אלעד ברנשטיין

קורות ישראל

”רק עלים בודדים וקרועים”:

189	 אובדן כתביו של הרב מוהליבר ופרסום שרידיהם הרב ד”ר בועז הוטרר
219	 ”על ימין ושמאל”: משנת הנצי”ב על הפרדת הקהילות הרב צוראל חלמיש

רשימת הכותבים בגיליון (סדר אל"ף-בי"ת)

הרב נעם ברנפלד, מכון הר ברכה noamberenfeld@gmail.com
הרב אלעד ברנשטיין, מכון הר ברכה eladber613@gmail.com
הרב ד"ר בועז הוטרר, מכון הר ברכה ומכללת אורות ישראל huttererb@gmail.com
הרב יאיר וייץ, מכון הר ברכה yairdovw@gmail.com
הרב צוראל חלמיש, מכון הר ברכה halamish55@gmail.com
הרב זלמן ברוך מלמד, ראש ישיבת בית אל
הרב מאור קיים, ראש מכון הר ברכה mcayam@gmail.com
הרב אפרים שחור, מכון הר ברכה es.tovot@gmail.com
הרב דוד שיץ, מכון הר ברכה (לשעבר) davidavdi@gmail.com
הרב אורי שראל, מכון הר ברכה orisarel@gmail.com

לשליחת מאמרים ותגובות: beerotmhb@gmail.com

פתח דבר

אֶזְיִשִׁיר יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, עָלֵי בָּאָר עֲנֹו לָהּ
בָּאָר חֲפֻזָּה שְׂרִים, כְּרוּזָה נְדִיבִי הָעָם בְּמַחֲקָק בְּמִשְׁעָנָתָם, וּמִמְדָּבָר מִתְנָה

אנו שמחים לפרסם את הגיליון הראשון של "בארות – כתב עת למחקר תורני", בהוצאת מכון הר ברכה.

בארות נועד לשמש במה לתלמידי חכמים, מבררי הלכה וחוקרים תורניים, המבקשים ללבן סוגיות ביסודיות, בהירות ועומק, מהכללים אל הפרטים, מן השורשים אל הענפים המסתעפים – אסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. עיקר הגיליון יעסוק בעיוני הלכה, ולצד זאת ישמש במה למחקרים תורניים בנושאים היסטוריים, ביבליוגרפיים וביוגרפיים, הנוגעים ליסודות בית המדרש התורני-ציוני.

בבארות אנחנו שואפים לבירורים חשובים, מתוך גישה של יסודיות, עומק ובהירות. יסודיות, דהיינו השאיפה להקיף את כלל הדעות המרכזיות שנאמרו בסוגיה במבט מדויק ורחב אופקים; עומק, דהיינו השאיפה להעמיק במקורות הדין והסברה, פרטי הדין ומדרגיהם, על מנת לבסס אמירה תורנית מובהקת; ובהירות, דהיינו כתיבה בלשון צחה, סדורה וקלה להבנה.

הצורך בכתב העת עלה גם מתוך רצון לפרסם באופן סדור מאמרים עיוניים מאת רבני מכון הר ברכה – בהתאם לנושאים המתבררים במכון, היסודות התורניים המאירים את דרכו, וכן סגנון הכתיבה האופייני לו, וזאת בבמה נוחה וזמינה. רבני המכון מסייעים בשגרה למו"ר הרב אליעזר מלמד בליבון הסוגיות עבור כתיבת כרכי פניני הלכה, מתוך משא ומתן של הלכה ושימוש תלמידי חכמים. חלק מסיכומי הסוגיות הארוכים מתפרסם באתר הרחבות לפניני הלכה, ובבארות יתפרסמו בע"ה מאמרים סדורים מאת רבני המכון. בפועל, פעמים שהמאמרים מבארים בהרחבה, שלב אחר שלב עם נימוקים מלאים ומפורטים, את הנכתב בתמציתיות ובהרמוניה בפניני הלכה. ופעמים שהם מבררים זווית חדשה ועצמאית מתוך נושא שזכינו ללבן בבית המדרש.

בגיליון ראשון זה מתפרסמים מאמרים של רבני המכון, והחל מהגיליונות הבאים יתפרסמו בע"ה מאמרים של תלמידי חכמים וחוקרים תורניים נוספים. לצד המאמרים, ניתן יהיה לפרסם תגובות למאמרים שפורסמו.

בשמו של כתב העת, בארות, אנו מבקשים לבטא את חפצנו להעמיק ביישוב הדעת, באורך רוח ובשמחה אל השיתין, אל עומק היסודות של דברי התורה, דבר ה' – זו הלכה, ומתוכם לדלות מים חיים. מים חיים אלה עולים על גדוניהם, מפכים גלים גלים, ומשפיעים בעולם אדוות של טובה וברכה. "תְּהוֹם אֶל תְּהוֹם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיק" (תהלים מב, ח).

בנוסף, חפירת בארות מבטאת חריצות ועמל בלימוד התורה, מכוחם אפשר לדלות מים חיים לדורשי דבר ה'. "הוֹאִיל מִשָּׁה בָּאֵר אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת לְאֹמֶר" (דברים א, ה).

מאור קיים
צוריאל חלמיש